

ARE BERRIES *BUGGING* YOU?

THE CONTROVERSY OVER PESTS IN PRODUCE

לע"נ אמי מורתי מרת יוכבד פעשא בת ר' הלל ע"ה
כי תמוז תשע"ב

I. The requirement to check

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בהמה וחיה טהורה סימן פד

1. כל מיני פירות שדרך להתליע כשהם מחוברים, לא יאכל עד שיבדוק הפרי מתוכו שמא יש בו תולעת.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות טריפות סימן לט סעיף א

2. אין צריך לבדוק אחר שום טריפות מן הסתם, חוץ מן הריאה צריך לבדוק בבהמה וחיה אם יש בה סרכא וכל הפורץ גדר לאכול בלא בדיקה ישכנו נחש. (קהלת י, ז).

שולחן ערוך יורה דעה הלכות טריפות סימן לט סעיף ב

3. מי שקרע בטן הבהמה וקודם שתבדק הריאה בא חיה או נוכרי, ונטלה והלך לו, הרי זו מותרת, ואין אומרים: שמא נקובה או סרוכה היתה.

ש"ך לשולחן ערוך יורה דעה הלכות טריפות סימן לט ס"ק ח

4. בספרי הוכחתי בכמה ראיות דלכ"ע בדיקת הריאה אינו אלא מדרבנן.

Table 1.

Prevalence	הלכה
Very prevalent (רוב)	מן התורה Require Checking
Significant minority (מיעוט המצוי)	מדרבנן Require Checking
Insignificant minority (מיעוט שאינו מצוי)	No checking necessary

שו"ת הרשב"א חלק א סימן רעד

5. המינין הללו בלי ספק הרחש מצוי בהן ולפיכך אעפ"י שבדק קצתן אין בדיקת הקצת מטהרת חברותיה. כי באמת אין הרחש מצוי ברוב ומכל מקום הוי מיעוט המצוי. וכל שמצוי אין סומכין על בדיקת הקצת ולא על בדיקת הרוב. והמשל בזה בדיקת הריאה שהוא מיעוט המצוי ואין סומכין בדיקת המקצת על בדיקת המקצת ואפילו על הרוב.

II. What is a "significant minority" – מיעוט המצוי?

The approach of the משכנות יעקב

משנה מסכת בבא בתרא פרק ו משנה ב

6. המוכר...מרתף של יין מקבל עליו עשר קוססות למאה .

רמב"ם הלכות תרומות פרק ה הלכה כה

7. בשלשה פרקים צריך לבדוק את היין שהניחו לפרוש עליו שמא החמיץ.

שו"ת משכנות יעקב יו"ד סי' י"ז

8. וכבר נתבאר תוך דברינו עד היכן יקרא מיעוט המצוי מהך דגבי יין קוסם כמש"ל, שהוא חלק מי'.

רב שלמה זלמן אויערבאך of פסק The

שו"ת מנחת שלמה תנינא (ב - ג) סימן סג

9. טוב להתחשב במש"כ המשכנות יעקב (סימן יז) [דשיעור מיעוט המצוי הוא עשרה אחוז].

<http://www.star-k.org/kashrus/kk-BugsRevisited.htm# ftnref17>

10. How one defines what constitutes a *Miyut HaMatzui* or *ShEino Matzui* is a lengthy discussion amongst the *poskim*. The generally accepted guideline is to follow the opinion of the *Mishkinos Yaakov*, that *Miyut HaMatzui* is anything infested between 10-50% of the time and *Eino Matzui* is anything which is infested less than 10% of the time.

שבט הלוי of The approach

שו"ת שבט הלוי חלק ד סימן פא

11. מ"מ גם אם נקבל עצם הדמיון מחמיצת יין לשאר מיעוט המצוי שדימה המשכנות יעקב מ"מ השיעור של עשרה למאה שהוציא משם לא ידעתי כלל דמשם אין ראוי רק שבעשרה למאה נקרא מיעוט מצוי וכבר חייב בבדיקה אבל לפטור מיעוט שכיח שהוא פחות מעשרה למאה לא שמעינן כלל מהתם. אבל מה שיראה לענ"ד דענין מיעוט המצוי היינו שהופעת המיעוט ומציאותו הוא מצוי הרבה דכל רוב בהמות שבעולם ובכל מדינה ומדינה מוחזקים במיעוט טריפות מחמת סירכות הריאה.

רב אלישיב of The approach

ספר בדיקת המזון כהלכה (ח"א עמ' 116)

12. וכעין זה שמעתי מהגרי"ש אלישיב שליט"א (ואמר שיש לחוש מ-4%)

http://www.oukosher.org/index.php/common/article/summary_of_halachic_issues_regarding_insects

13. Rav Belsky does not subscribe to the school of thought which quantifies miut hamatzui with fixed numbers. Instead he favors a more subjective measure of which vegetables are commonly infested; Shevet HaLevi IV:81 has a similar opinion.

Table 2.

Posek	מיעוט המצוי Definition of
Mishkenos Yaakov	10%
Rav Elyashiv	4%
Rav Belsky and Rav Vosner	"not unusual"

III. A significant minority in WHAT?

The opinion of רב אלישיב

ספר בדיקת המזון כהלכה (ח"א עמ' 117)

14. מהגרי"ש אלישיב שליט"א שמעתי שתלוי בכמות שרגילים לקנות

The opinion of רב שלמה זלמן

שו"ת מנחת שלמה תנינא (ב - ג) סימן סג

15. מסתבר דכיון שאם בא לאכול את כל האגודה של חסא, צריכים לחשוש שהיא מתולעת וטעון בדיקה, ממילא א"א גם להתיר עלה אחת מפני הטעם שכנגד זה ליכא כלל מיעוט דמצוי.

ועיקר כוונתי לומר שיש להחמיר כאילו יודעים שיש תולעת בתוך האגודה וכולה צריכה בדיקה, דאל"כ אפשר תמיד לאכול חצי פרי או רבע ולסמוך על זה שכנגד חצי ליכא כלל השיעור של מיעוט המצוי. כי לא ידעתי מנלן להתחשב עם מספר העלים של דרך האוכלים וכדאמרן שיכולים תמיד לאכול קימעא קימעא, ולא נזכר כלל בזה לחלק בין נאכל ע"י אדם אחד או יותר.

http://www.star-k.org/kashrus/kk-BugsRevisited.htm#_ftnref29

16. How are these percentages determined? Do we look at each species or each harvest or each field or each serving, etc.? **Rav Moshe Heinemann, *shlit"u*, paskens that the percentages are determined by serving or portion size.** This means that if one insect is found in ten inspected portions, one will have a 10% infestation rate. **This is determined after one washes the produce.**

The opinion of רב מרדכי וייליג

17. 1 bug: 10 bites

The opinion of רב זלמן נחמיה גולדברג

ספר בדיקת המזון כהלכה (ח"א עמ' 168) – הערות מהגרז"נ גולדברג

18. או שהכוונה שלהמשכנות יעקב צריך שיהיה מצוי בשקיות שיש שם מאה אורז עשרה תולעים...

Table 3.

Posek	1 Bug in 10...
Rav Elyashiv	Of the amount usually purchased/ cooked at once
Rav Shlomo Zalman Auerbach	Packages
Rav Hershel Schachter/ OU Rav Moshe Heinemann/ Star-K	Normal servings
Rav Mordechai Willig (ולא למעשה)	Bites
Rav Zalman Nechemia Goldberg	Rice grains (Leaves of Lettuce?)

IV. Broccoli Kugel and Strawberry Smoothies

שולחן ערוך יורה דעה הלכות תערובות סימן ק סעיף א
19. בריה... אפילו באלף לא בטל...וכן צריך שיהיה שלם.

ש"ך יורה דעה סימן ק סק"ו
20. וכן צריך שיהא שלם - לאפוקי נתרסק או נחתך ממנה אבר אחד אפילו אבר שאין הנשמה תלויה בו

ספר בדיקת המזון כהלכה (ח"א עמ' 136)
21. ולענין הלכה למעשה שמעתי מהגרי"ש אלישיב שליט"א שבחסרה משהו (כל שהוא שיש בו ממשות) לא הוי בריה.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות תערובות סימן צט
22. אין מבטלין איסור לכתחלה.

ט"ז יורה דעה סימן צט ס"ק ז
23. אין מבטלין איסור לכתחלה כו'. - בס"י פ"ד סעיף י"ג מבואר דאם אין כוונתו רק לדבר אחר כגון לתקן הדבש מותר. ובס"י קל"ז סעיף ב' כתבתי דהיינו דוקא באי אפשר בענין אחר.

פתחי תשובה יורה דעה סימן צט
24. ובפמ"ג מבואר דאף אם אפשר רק שהוא טירחא נמי שרי.

שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק א סימן סג
25. שיטת מהרש"ל הובא בט"ז סי' צ"ט סק"י דבלא ידע ממנו שביטל עבורו שרי ליה והוכיח מזה רעק"א שם דסברי דמותר בביטל על הסתם למי שירצה לקנות דלא כהריב"ש שמחשיב כנעשה עבורם ביחוד ואסור לכולן עיי"ש ולכן אף שהריב"ש אוסר ודאי הוא רק ספקא דדינא. ועיין בפמ"ג שהביא שגם הפ"ת הסכים לרש"ל וט"ז ומשמע שגם הוא מסכים להיתר וכן משמע שפוסק החו"ד בחדושים סק"י דלא הביא חולק ע"ז.

V. My Host Didn't Check!

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בהמה וחיה טהורה סימן פד סעיף ט
26. עבר ובישל... בלא בדיקה אם יכול לבדוק בודק. ואם לאו מותר.

ש"ך יורה דעה סימן פד ס"ק כט
27. אם יכול לבדוק כו' - ז"ל הרשב"א אם יכול לבדוק בודק ואם לאו יראה לי שמותר הא למה הדבר דומה לבא זאב ונטל בני מעיים של בהמה דמעמידים אותה בחזקת היתר (וכדלעיל סי' ל"ו ס"ה) ועוד שהרי יש כאן שתי ספיקות ספק היה שם רחש או לא ואת"ל היה שמא נמוח ונתבטל ואע"פ שאמרו בריה אינה בטלה (וכדלקמן סי' ק') לא אמרו אלא בריה שלימה אבל מחויה בטילה ולפיכך כל שיש בה שני ספיקות אפי' באיסור תורה הולכין בו להקל.

ספר בדיקת המזון כהלכה (ח"א עמ' 153)
28. לכן מאכל ששייך לקבוצת מיעוט המצוי שאין אפשרות לבדוקו כגון סלט מעורב עם מיוניז יש מקום להקל...כן שמעתי מהגרי"ש אלישיב שליט"א.